

DV POTOČNICA PITOMAČA

PROJEKT

NAŠA MALA KNJIŽNICA

Kristina Golić
Nikolina Golubić

Ped.god. 2024./2025.

Naziv skupine: ZVJEZDICE

Dob djece: djeca u 5. godini do polaska u školu

Broj upisane djece: 23

Odgoviteljice: Kristina Golić, Nikolina Golubić

O PROJEKTU

NAŠA MALA KNJIŽNICA

međunarodni je projekt za poticanje čitanja namijenjen djeci vrtićke i školske dobi. Uključuje djecu od 4 do 7 godina (NMK1). Projekt je nastao na inicijativu slovenske izdavačke kuće KUD Sodobnost, prije 16 godina.

U Hrvatskoj glavni organizator i koordinator je izdavačka kuća Ibis grafika koja je započela suradnju s njima 2018. kada je NMK stigla prvi puta u hrvatske vrtiće i škole.

CILJ PROJEKTA: poticanje čitanja među djecom vrtićke dobi.

NMK AKTIVNOSTI TIJEKOM GODINE

- on line radionice (predavanja)
- razmjena knjižnog junaka
- čitateljski vlakić
- rješavanje zadataka iz kreativnih knjižica
- nagradni natječaji
- okrugli stol
- pismo iznenađenja

ČITAMO 6 SLIKOVNICA

1. Pe pita o rođenju – Silvija Šesto, Vanda Čižmek (Hrvatska)
2. Buba – Andreja Peklar (Slovenija)
3. Gospodin Njokić i jedrenjak – Anna Onichimowska, Natalia Jablonska (Poljska)
4. Djevojčica i medo – Vane Kosturanov (Sj. Makedonija)
5. Na čičak – Evi Gerokosta, Kostas Markopoulos (Grčka)
6. Gdje si pronašla moj ključ – Urmas Reinmaa, Ulla Saar (Estonija)

Svi sudionici projekta dobivaju isti komplet knjiga i kreativnih knjižica te imaju „zadatak“ pročitati zadane slikovnice. Sudionici projekta sami odlučuju kada će i s kojom slikovnicom projekt započeti. Također odlučuju koje će knjige pročitati, u skladu sa svojim mogućnostima i dobi djece.

U kreativnim knjižicama organizator nudi prijedloge aktivnosti koje se mogu raditi s djecom na temu svake pojedine slikovnice. Također su ponuđeni i radni listići, te nagradni zadatci.

ON LINE RADIONICE

Odnosi se na 6 NMK knjiga koje će se obraditi metodičkim pristupom s naglaskom na kreativno izražavanje i poticanje predčitateljskih i čitateljskih navika (izlaganja stručnih suradnika, autora, prevoditelja, odgojitelja iz vrtića koji su već pročitali i „obradili“ pojedine slikovnice, razmjena iskustava).

ČITATELJSKI VLAKIĆ

Jedna od aktivnosti projekta je skupljanje vagona, tj. kreiranje što dužeg vlakića. Za svaku pročitane slikovnicu u skupini koja nije dio projekta bilježi se naslov, ime autora i tko je slikovnicu pročitao. Jedna pročitana slikovnica = jedan vagon. Predloške vlakića kreirala je Ibis grafika koja najvrjednije čitače, tj. najduže vlakiće dodatno nagrađuje prigodnim nagradama.

Ove godine čitali smo puno slikovnica, više nego što smo isprintale i popunile vagone. Odučile smo uštedjeti na papiru i boji jer ove vagone ionako na kraju godine skidamo i možemo ih baciti.

RAZMJENA KNJIŽNOG JUNAKA

Aktivnost je zamišljena na način da vrtići koji žele sudjelovati moraju se prvo prijaviti organizatoru zatim organizator svakom vrtiću dodjeljuje njegov par (drugi vrtić ili školu) s kojim će razmijeniti knjižnog junaka. Knjižni junak je neki lutak kojeg vrtići sami s djecom izrađuju, po mogućnosti od recikliranih materijala. Taj junak može biti

lik iz djeci najdraže slikovnice. U zadanom vremenskom periodu (dva mjeseca) traje razmjena junaka. U tom vremenu knjižni junak je u gostima kod prijateljskog vrtića/škole te tamo sudjeluje u svim uobičajenim aktivnostima u skupini, vrtiću ili pak u obitelji djece koja ga žele ponijeti kući i s njim provesti nekoliko dana. Sve aktivnosti s knjižnim junakom bilo u vrtiću/školi ili kod kuće djece bilježe se u bilježnicu koju je svaki vrtić dužan poslati prijateljskoj ustanovi. Cilj ove aktivnosti je zapravo upoznati prijateljski vrtić/školu, njihove običaje, okruženje u kojem se nalaze, kulturološka obilježja. Bilježenjem aktivnosti u pripadajuću bilježnicu nastaje svojevrsan dnevnik putovanja knjižnog junaka. Nakon povratka knjižnog junaka u matičnu ustanovu djeca i odgojitelji imaju priliku pročitati i vidjeti gdje je njihov junak bio i što je radio. U ovu aktivnost osim djece uključeni su i njihovi roditelji te uža i šira rodbina (ovisno o željama djeteta i njegove obitelji).

Naš vrtić prijavio se za sudjelovanje u aktivnosti razmjene knjižnog junaka. Kao prijateljska ustanova dodjeljena nam je OŠ Josipa Račića iz Zagreba, 3. razred.

Knjižni junak kojeg su nam poslali je Macan Putnik, lik iz knjige Ne diraj (lava) macana dok spava, autorice Nade Horvat i Pike Vončine

Mi smo njima poslali Čarapojedca, lik iz istoimene slikovnice autorice Ivane Guljašević. Čarapojedac je sašiven od ostataka raznih tkanina iz tapetarije te napunjen punilom za jastuke.

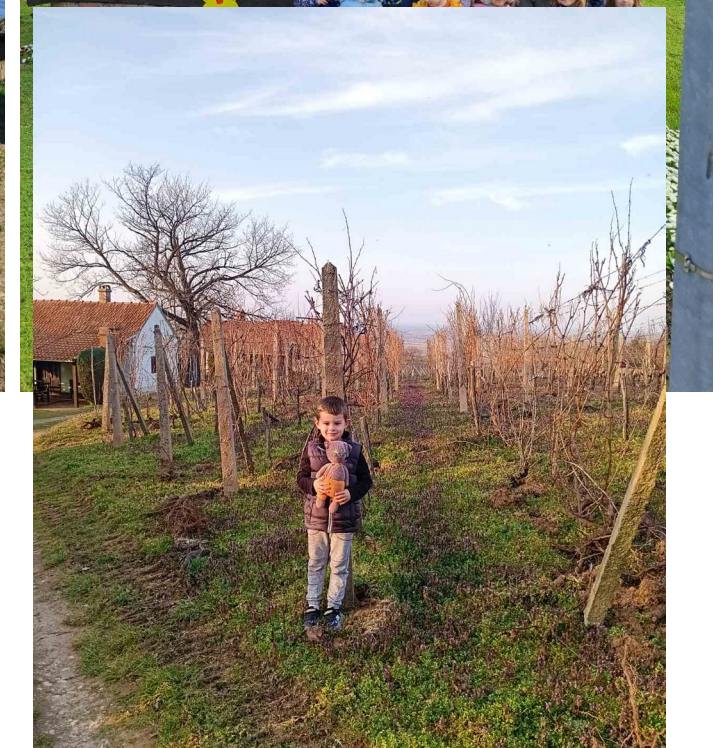
Macan boravi kod nas više od zadana dva mjeseca, a sve u dogovoru s prijateljskom školom. Sudjeluje u svakodnevnim aktivnostima u skupini (igra, šetnje, boravak na dvorištu, boravi par dana u obitelji djece koja ga žele ugostiti). Sve aktivnosti s Macanom roditelji fotografiraju i fotografije lijepe u bilježnicu te opisuju što su radili i gdje su bili.

Ova aktivnost je na dobrovoljnoj bazi no djeca i roditelji bili su jako zainteresirani i vrlo kreativni u osmišljavanju aktivnosti s Macanom.

Prijateljskoj školi u Zagrebu, natrag smo poslali Macana i bilježnicu prepunu dojmova, doživljaja i obilježja našeg kraja.

Nakon vremena provedenog u gostima, naš junak Čarapojedac vratio se kući. Njegova bilježnica također je bila puna fotografija i zapisa gdje je bio i što je radio. Djeca mogu svakodnevno listati bilježnicu, pregledavati fotografije i igrati se s lutkom. Do kraja pedagoške godine djeca svakodnevno koriste Čarapojedca u svojim aktivnostima. U odnosu na prošlu godinu, ove godine su se bolje povezali s našim knjižnim junakom jer smo ga napravili ranije tako da je više od dva tjedna bio u našoj skupini te su se djeca igrala s njim, a onda smo ga poslali u Zagreb.

Nekoliko fotografija s knjižnim junakom.

KREATIVNE KNJIŽICE

Uz svaku slikovnicu u kreativnoj knjižici ponuđeni su zadatci za rješavanje osmišljeni kao radni listići, npr. grafomotoričke vježbe, spoji parove, nadopuni, nacrtaj zadano, oboji, pronađi i dr.

Svako dijete ima svoju kreativnu knjižicu.

PISMO AUTORA

Ove godine pismo nam šalju autori slikovnice Gdje si pronašla moj ključ.

   Sufinancira
Europska unija

Pozdrav svima!

Zovem se Urmas Reinmaa i dolazim iz Estonije. Pisac sam amater. Najčešće pišem praktične tekstove, ali posebno uživam u stvaranju i pisanju priča za djecu poput tebe. Vjerujem da su priče svuda oko nas – evo jedne koja mi se dogodila ovog ljeta!

Jednog sam ljetnog jutra krenuo u šetnju sa svojim psom. Njegovo je ime Tsufe, a dolazi s dalekog sjevera, iz hladne, hladne Laponije. Ima gustu dlaku, slatke šiljaste uši, simpatičan osmijeh i manire nalik rakunu. Ljeti izlazimo vrlo rano, dok je sunce još nisko, zrak svjež i šetnja ugodna za Tsufe. Krenuli smo stazom kroz šumoviti park blizu mog doma. Kao i obično, Tsufe je njuškao po grmlju, dok sam ja u mislima pokušavao probuditi svoj um tražeći prve ideje.

No, tada sam se iznenada zaustavio jer sam nešto ugledao.

Na osunčanom dijelu šume, među grmljem, primijetio sam vitku tamnu siluetu s dugom njuškom i šiljastim ušima. Crna nepoznata figura na jutarnjem suncu. Bio sam iznenađen i znatiželjan, pa sam se zapitao: „Je li to pas?“ Ne, bila je to lisica! U trenutku kad sam shvatio da gledam pravu divlju lisicu, nestala je – kao da je nikada nije ni bilo.

Susret s lisicom na jutarnjoj šetnji bio je prava mala pustolovina, pomislio sam. Bio sam zadovoljan jer me uvijek razvesele male neočekivane situacije.

Svi obično zamišljamo da su pustolovine nešto veliko, uzbudljivo i daleko, rezervirano samo za hrabre istraživače u opasnim krajevima, baš kao u knjigama i filmovima. I to je istina. No, s druge strane, male pustolovine mogu se dogoditi svima nama, svaki dan. Dovoljno je izaći van, sresti nekog zanimljivog, otkriti nešto novo ili napraviti nešto zabavno.

Kada počneš primjećivati male pustolovine oko sebe, neće ti biti dosadno. Jedna po jedna mala stvar i eto iznenađenja!

Nadam se da će ti svaki dan donijeti barem jednu malu pustolovinu. Kad nekome ispričaš o tome, stvorit ćeš svoju vlastitu priču – uzbudljivu i zanimljivu, baš poput priče o Ani koja je jednoga dana pronašla ključ, zatim još jedan, i onda još jedan.

Želim ti lijep dan!

Urmas

OKRUGLI STOL

Okrugli stol je informativno-edukativna online radionica koju jednom godišnje organizira Ibis grafika.

Svrha je kratkim prikazima projektnog rada upoznati širu javnost s projektom Naša mala knjižnica te dobitima aktivnog čitanja. Održava se online, a mogu sudjelovati svi zainteresirani makar i nisu uključeni u projekt NMK.

Gosti Okruglih stolova bili su stručni suradnici, odgojitelji, učitelji, pisci i književni prevoditelji. Stručni suradnici govorili su o važnosti provođenja jezičnih i komunikacijskih aktivnosti u vrtićima i školama te poticanju djece na jezično izražavanje.

Pisci su se bavili tematikom obrade osjetljivih tema i društvenih tabua u svojim knjigama, dok su književni prevoditelji govorili o prevođenju dječje književnosti i izazovima prilagodbe između originala i prijevoda.

Neki od koordinatora izlagali su svoje aktivnosti provedene u ustanovama u sklopu projekta.

Svi zainteresirani mogli su postavljati pitanja, komentirati ili davati kritike i prijedloge.

Aktivnosti vezane uz slikovnicu: „NA ČIČAK“

Cipele svake vrste stupaju na ulicama, u izlozima, u trgovini cipela. Ali glavni lik ostaje dječak s cipelama na čičak, koji se muči zavezati vezice i odvezati čvorove svoga srca. Muči se zapravo sa svojim zapetljanim emocijama.

Igra uloga: „Dućan s cipelama“

Za ovu igru djeci su osigurana sredstva koja im omogućuju da preuzmu ulogu prodavača i kupaca (police, blagajna, cipele, novac za igru...).

Igra: „Zamjena papuča“

Zadatak u ovoj igri je da svako dijete izuje svoje papuče i stavi ih u vrećicu. Vrećicu protresemo i tada svako dijete, sa zatvorenim očima, izvlači iz vrećice dvije papuče. Kada sva djeca imaju po jedan par onda obuvaju papuče koje su izvukla neovisno o tome jesu li par ili ne.

Matematička igra/istraživačka aktivnost: “Koliko sam čarapa dug?”

Zadatak ove aktivnosti je da dijete legne na pod a ostala djeca kraj njega stavljaju čarape u nizu te na taj način mjere koliko čarapa treba svakome od djece da bi vidjela koliko je dijete dugačko (čarape koristimo umjesto metra).

Igra pogađanja: „Što se nalazi u čarapi?“

U čarapama se nalaze razni sitni predmeti a djeca opipom pokušavaju pogoditi što se nalazi u čarapi.

Likovna aktivnost: „Moja cipela“

Djeca su imala zadatak opcrtati svoju papuču, izrezati, obojiti je i provući vezice kroz rupice na „cipeli“.

Igra emocija: „Vrtuljak emocija“

Mimikom lica djeca pokušavaju pokazati emociju koju je pokazao vrtuljak.

Društvena igra: "Emocije"

Sudionici u ovoj igri natjecali su se tko će prvi doći do određene emocije ovisno o tome koju su emociju izabrali i koju emociju pokaže vrtuljak.

Igra u parovima: „Kockice emocija“

Svako dijete uzima jednu kockicu sa prikazanom emocijom, djeca koja dobiju iste kockice sjednu jedan do drugoga i mimikom lica pokušavaju oponašati emociju na kockici. Zajedno pokušavamo imenovati emocije na kockicama.

Tradicionalna igra: „Ja se ljutim (srdim) na te“

Jedno dijete uzima rupčić ili jastučić sa likom „ljutka“ i baci ga ispred drugog djeteta i kaže mu: „Ja se ljutim na te“. Kad ga upita „Zašto?“ onda treba izreći razlog zbog kojeg se ljuti na njega (npr. zato jer ne pospremaš igračke) i tako se igra nastavlja dokle god djeca pokazuju interes i pažnju.

Igra: „Ja te volim“

Igra se na način kao i „Ja se ljutim na te“ samo se umjesto oznake „ljutka“ upotrebljava srce i dijete mora reći onome pred koga stavi srce zašto ga voli.

Igra emocija: „Pogodi emociju“

Na stolu se nalaze kartice sa 4 osnovne emocije (sreća, tuga, strah i ljutnja). Djeca izvlače kartice sa određenim emotivnim situacijama i sortiraju ih ovisno o emociji na kartici.

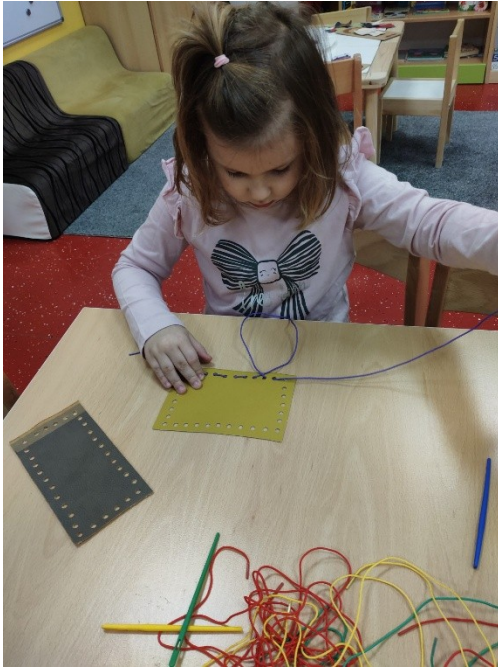

Proučavanje slikovnica o emocijama

Provlačenje vezica

Djeca imaju zadatak provući vezice kroz rupice na cipelama te upotrebom dječje igle za šivanje vezice provući kroz rupice na tkanini i to naizmjeničnim redoslijedom.

Aktivnosti vezane uz slikovnicu „GDJE SI PRONAŠLA MOJ KLJUČ“

Djevojčica Ana na izlasku iz kuće pronalazi izgubljeni ključ. Na putu do Lizine kuće pronađe još tri ključa. Zabrinuta je jer vrlo dobro zna da ako izgubiš ključ, ne možeš ući u kuću. Liza savjetuje prijateljicu Anu da pokuša otkriti vlasnike izgubljenih ključeva, što zapravo, nije nimalo jednostavno.

Razne aktivnosti vezane uz geometrijske oblike, boje, sortiranje i slaganje ovisno o boji i obliku; prepoznavanje oblika opipom.

Aktivnost pridruživanja kartica sa ključevima pripadajućim lokotima i vratima

Likovna aktivnost: „Izrada/ukrašavanje privjesaka za ključeve“

Djeca su na drvene oblutke crtala po svojem izboru a to je ujedno bio poklon tatama povodom Dana očeva.

Igra skrivalica. „Potraga za ključevima“

U sobi su skriveni ključevi i djeca trebaju pronaći sve ključeve po principu toplo-hladno.

Drvene kućice sa raznim vrstama lokota i ključeva

Traženje parova lokot – ključ

Djeci su ponuđeni pravi lokoti i pripadajući ključevi. Zadatak je pronaći odgovarajući ključ te otključati ili zaključati lokot.

Izrada ključeva od plastelina

Slaganje magnetnog tangrama

Društvena igra: složi heksagon

Djeci su ponuđeni razni geometrijski oblici u bojama, podloga za igru, kocka na kojoj su umjesto točki oznake geometrijskih likova. Zadatak je na podlogu staviti lik koji se dobije na kocki te tako što prije složiti cijeli heksagon. Tko prvi popuni sva polja šesterokutnog oblika na svojoj podlozi taj je pobjedio.

Slaganje geometrijskih oblika: „Smiješna lica“

Djeca na podlozi slažu geometrijske oblike po želji ali i prema predlošku te tako prave razne likove.

Istraživačka aktivnost: „Traženje ključeva skrivenih u pijesku“

Aktivnosti vezane uz slikovnicu: „GOSPODIN NJOKIĆ I JEDRENJAK“

Gospodin Njokić volio je skupljati stvari. U svojoj je kući nagomilao mnogo namještaja, tepiha, odjeće pa čak i automobil, dok konačno za njega samoga više nije bilo mjesta. Odlučio je neke stvari odnijeti na jedrenjak koji je ležao u dvorištu. Jednoga dana podigla se oluja i zajedno s jedrenjakom odnijela i gospodina Njokića u nepoznato. Ova slikovnica između ostalog govori i o očuvanju okoliša.

Stvaralačka igra: “Kuća gospodina Njokića” i „Brod gospodina Njokića“

Likovna aktivnost: „U kući gospodina Njokića“

Djeca izvlače kartice sa sličicama raznih vrsta otpada te ih sortiraju u odgovarajuće spremnike za otpad.

Istraživačka aktivnost: „Prostorije u kući-što gdje pripada?“

Na podloge sa prostorijama u kući djeca stavljaju kartice namještaja i ostalih predmeta koji pripadaju određenoj prostoriji u kući.

Skupljanje sitnih predmeta pincetama, vježbe fine motorike.

Na pladnju u kinetičkom pijesku nalaze se sitni čepovi i komadići plastične vrećice. Zadatak djece je uz pomoć pinceta na kojima su zalijepljeni likovi Njokića i Margarete pronaći u pijesku sve čepove i komadiće vrećice te ih pokupiti u kante za otpad (čaše). Aktivnost čišćenja plaže, radnja koja je događa u slikovnici.

Izrada jedrenjaka od papira

Origami tehnikom djeca izrađuju brodove i jedra. Bojaju vodenim bojama i

pastelama.

Pospremanje igračkaka na dvorištu, čišćenje terase naše sobe, uređivanje i sadnja cvijeća.

Vežano uz održavanje zelene čistke pospremali smo i uređivali vanjski prostor gdje se igramo. Potrgane igračke smo izdvojili i bacili u smeće, ostale uredno pospremili i razvrstali, počistili smo terasu, a u suradnji s roditeljima prikupili sadnice cvijeća i zemlju za cvijeće te ga posadili ispred naše terase.

Aktivnosti vezane uz slikovnicu: „BUBA“

Mala buba primi pismo, pozdravi se sa sestricama i krene na put. Na putovanju, koje je uzbudljivo i povremeno opasno, otkriva nove stvari i osjeća je. Muči je znatiželja, a mora pobijediti i strah i sumnju. Hoće li na kraju sve ispasti kako treba? Andreja Peklar svojim nam izuzetnim likovnim jezikom i bajkovitom usporedbom dočarava čudesnu preobrazbu gusjenice u leptira. Bubino putovanje je ujedno i priča o odrastanju bilo kojeg živog bića.

Istraživačka aktivnost: „Staništa kukaca“

Djeca pronalaze kartice različitih kukaca i stavljaju ih pored staništa na kojima ti kukci žive.

Pokrivaljka sa čepovima: „Imena kukaca“

Na podlozi se nalaze sličice određenih kukaca i imena tih kukaca. Djeca stavljaju čepove sa slovima na odgovarajuća mjesta na podlozi i tako slažu ime/ naziv kukca na podlozi.

Likovne aktivnosti: „Jako gladna gusjenica“ i „Životni ciklus leptira“

Društvene igre s pravilima:

„Sakupljanje bubamara“

„Put do košnice“

Matematička aktivnost: „Gusjenica“

Potrebno je čašu sa brojem staviti na podlogu-gusjenicu ovisno o broju točkica na podlozi-gusjenici.

Aktivnost za razvoj fine motorike: „Gusjenica“

Slagalica: „Od gusjenice do leptira“

Aktivnosti vezane uz slikovnicu PE PITA O ROĐENJU

Dječak Pe (Petar) jako je znatiželjan i pokušava doznati kako je došao na svijet.

Igra obitelji. Podjela uloga: mama, tata, djeca, kućanski poslovi, briga o bebama, zajednički ručak...

Liječnik, bolnica za trudnice i bebe.

Uspoređivanje fotografija dok su bili male bebe.

Uz pomoć roditelja prikupili smo za većinu djece fotografije dok su bili tek rođeni ili stari nekoliko mjeseci. Djeci je bilo vrlo zanimljivo promatrati sebe ali i druge i uspoređivati sadašnji i nekadašnji izgled.

Pecanje dudu varalica

U posudi se nalaze dudu koje dvoje djece nastoji što brže zahvatiti drškom kuhače i prebaciti u svoju zdjelicu. Tko skupi više dudu pobjeđuje.

Ubacivanje pompona u pelene

Kantice od vrhnja obložene su dječjim pelenama i obješene tako da se lako može u njih nešto ubaciti ali i isprazniti. Ubacuju velike pompone.

Društvena igra bingo baby.

Čitanje drugih slikovnica i knjiga o bebama

Za ostvarivanje brojnih aktivnosti u ovom dijelu projekta jako puno su se uključili roditelji. Donosili su fotografije djece, lutke i razne rekvizite za igru lutkama, odjeću, pelene, dude, hranilicu, krevetić, tuš kabinu,...

ZAKLJUČAK

Sudjelovanjem u projektu Naša mala knjižnica djeca su imala priliku upoznati nove likove iz slikovnica te se poistovjetiti sa situacijama i događajima u njima. Istodobno su razvijala ljubav prema slikovnicama i čitanju. Potaknuta radnjom u slikovnicama djeca su sudjelovala u aktivnostima vezanima uz svaku pojedinu slikovnicu. Ponekad su i sama djeca inicirala pojedine aktivnosti te tako dala osobni doprinos u realizaciji projekta. Ponuđeni poticaji vezani uz slikovnice koje smo obradili potaknuli su djecu na sudjelovanje kako u grupnim, tako i u individualnim aktivnostima. Nadalje, aktivnosti vezane uz projekt su potaknule djecu na međusobnu suradnju i uvažavanje potreba drugih. Također, tijekom planiranja aktivnosti vodilo se računa o tome da se zadovolje potrebe i želje djece čime je i postignut jedan od zadataka projekta-približiti knjigu svakom djetetu.

Po završetku projekta djeci su podjeljene zahvalnice za sudjelovanje u projektu.

LITERATURA

1. Silvija Šesto: Pe pita o rođenju, Ibis grafika, Zagreb, 2021.
2. Evi Gerokosta: Na čičak, Ibis grafika, Zagreb, 2024.
3. Urmas Reinmaa: Gdje si pronašla moj ključ, Ibis grafika, Zagreb, 2024.
4. Anna Onichimowska: Gospodin Njokić i jedrenjak, Ibis grafika, Zagreb, 2024.
5. Andreja Peklar: Buba, Ibis grafika, Zagreb, 2024.
6. Vane Kosturanov: Djevojčica i medo, Ibis grafika, Zagreb, 2024.
7. NMK Kreativna knjižica 2, Ibis grafika, Zagreb, 2024.
8. Eric Carle, Vrlo gladna gusjenica, Mozaik knjiga, Zagreb, 2020.
9. Marina Kog, Julia Moons, Luk Depondt: Kutija puna osjećaja, Golden marketing-tehnička knjiga, Zagreb, 2001.
10. Trace Moroney: Serija knjiga o osjećajima, Golden marketing-tehnička knjiga, Zagreb, 2006.
11. B. Starc, M. Čudina-Obradović i suradnici: Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2004.
12. Desmond Morris: Beba, Profil, Zagreb, 2009.
13. Anne Wilsdorf, Mate Maras: Dijete, moja mala enciklopedija Larousse, Školska knjiga, Zagreb, 2004.
14. Marica Milčec, Dario Kukić: Edukativne slikovnice spasimo zemlju, Školska knjiga, Zagreb, 2006.

